

پرسش‌ها و پاسخ‌های بورسی

۱ - بورس چیست؟

بورس بازاری است که به صورت متشکل و رسمی فعالیت می‌کند. بورس دارای انواعی است که عبارتند از: ۱- بورس اوراق بهادار، ۲- بورس کالا، ۳- بورس ارز ۴- بورس اوراق مشتق.

۲- بورس اوراق بهادار چیست و چه وظیفه‌ای دارد؟

بورس اوراق بهادار بازاری متشکل و رسمی است که اوراق بهادار پذیرفته شده در آن براساس قوانین و مقررات خاصی بین خریداران و فروشندگان دادوستد می‌شود. وظیفه اصلی بورس اوراق بهادار فراهم آوردن بازاری شفاف (ارائه اطلاعات کامل برای خریداران و فروشندگان) برای دادوستد اوراق بهادار است.

۳ - خریدوفروش سهام در بورس به چه شکل انجام می‌شود؟

خریدوفروش سهام در بورس بوسیله کارگزاران و از طریق سیستم رایانه‌ای انجام می‌شود. به این ترتیب که کارگزاران به وکالت از سهامداران سفارشات خریدوفروش را وارد سیستم معاملات می‌کنند. معاملات در سیستم براساس روش حراج دو طرفه انجام می‌شود. یعنی نوبت‌های خرید براساس قیمت‌های بیشتر در هر لحظه و نوبت‌های فروش براساس کمترین قیمت در هر لحظه مرتب می‌شوند و هر زمان که بهترین قیمت خرید و بهترین قیمت فروش برابر شد معامله بر روی سهام انجام می‌شود.

۴ - کارگزار کیست؟

کارگزار شخصی حقوقی (شرکتی) است که خریدوفروش سهام توسط وی صورت می‌گیرد. مجوز کارگزاری به افرادی داده می‌شود که علاوه بر داشتن برخی ویژگی‌ها از قبیل سوابق حرفه‌ای، قبولی در آزمون و امین بودن، مطابق قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی می‌بایست شرایط عضویت در کانون کارگزاران، پذیرش در بورس اوراق بهادار و مجوز فعالیت در بورس را دارا باشند.

۵ - کد معاملاتی چیست و نحوه دریافت آن چگونه است؟

دادوستد در سیستم معاملات از طریق کد معاملاتی صورت می‌گیرد. کد معاملاتی، کد ثابتی است که از طریق آن سرمایه‌گذار در سیستم معاملات شناسایی می‌شود. این کد که براساس مشخصات فردی سرمایه‌گذار ایجاد شده است. متشکل از سه حرف اول نام خانوادگی فرد سرمایه‌گذار و یک عدد پنج رقمی است که به صورت اتوماتیک توسط سیستم رایانه‌ای مشخص می‌شود. لذا خرید و فروش اوراق بهادار مشروط به دریافت کد معاملاتی است که این امر از طریق کارگزار و با ارائه مستندات شناسایی سرمایه‌گذار نظیر شناسنامه و کد ملی امکان‌پذیر است. دریافت کد معاملاتی برای اشخاص حقوقی (شرکت‌ها) مستلزم ارائه اساسنامه و روزنامه رسمی شرکت است.

۶ - هزینه دادوستد سهام در بورس اوراق بهادار برای سهامدار به چه میزانی است؟

مبلغی که خریدار برای سفارش‌های خرید می‌پردازد عبارت از ۰/۴ درصد ارزش خرید بابت کارمزد کارگزار و ۰/۱۵ درصد ارزش خرید بابت کارمزد گسترش بورس است. برای سفارش‌های فروش، علاوه بر کارمزد کارگزار و کارمزد گسترش بورس، ۰/۵ درصد از محل فروش بابت مالیات پرداخت می‌شود. حداقل کارمزد کارگزار ۱۵۰۰۰ ریال و حداکثر آن ۱۰۰ میلیون ریال می‌باشد.

۷ - وجه حاصل از فروش سهام چه زمانی قابل وصول است؟

وجه حاصل از فروش سهام، سه روز کاری پس از انجام معامله قابل دریافت است. روزهای کاری، ایام هفته به جز روزهای پنجشنبه و تعطیلات رسمی می‌باشد.

۸ - چه زمانی برگه سهام خریداری شده به دست خریدار می‌رسد و از چه موقع قابل فروش است؟

گواهی‌نامه نقل و انتقال و سپرده سهام یک روز کاری پس از انجام معامله، در محل کارگزاری، آماده تحویل به خریداران سهام است. فروش سهام خریداری شده نیز از هنگام دریافت گواهی‌نامه نقل و انتقال و سپرده سهام امکان‌پذیر می‌باشد.

۹ - چرا قیمت سهام کاهش می‌یابد؟

قیمت سهام هر لحظه و بر اثر تغییرات عرضه و تقاضای بازار قابل تغییر است. اگر تعداد فروشندگان یک سهم از تعداد خریداران آن بیشتر باشد، یعنی عرضه یک سهم برای فروش بیش از میزان تقاضای آن برای خرید باشد، قیمت آن سهم کاهش می‌یابد و برعکس. برای تشریح رفتاری که به تغییرات عرضه و تقاضا در بازار سهام می‌انجامد و سبب می‌شود برخی خواهان یا خریدار یک سهم شوند و برخی دیگر رویگردان یا فروشنده آن باشند، نظریه‌های مختلفی شکل گرفته است. برخی معتقدند، اصلی‌ترین عامل شکل‌دهنده قیمت سهام شرکت نظر سرمایه‌گذاران در مورد ارزش واقعی آن شرکت است. در این راستا، کاهش قیمت سهام می‌تواند در اثر عوامل درونی و برونی مختلفی اعم از امور مالی شرکت و مسایل کلان سیاسی و اقتصادی جهان، کشور و صنعتی باشد که شرکت در آن فعالیت می‌کند. همچنین، در اکثر مواقعی که شرکت‌ها به سهامداران سود پرداخت می‌کنند یا سرمایه شرکت را افزایش می‌دهند قیمت سهام کاهش می‌یابد و این کاهش قیمت کاملاً طبیعی است. چرا که مثلاً در زمان افزایش سرمایه، تعداد سهام افراد به همان میزان که سرمایه شرکت افزایش می‌یابد زیاد می‌شود و افزایش تعداد سهام تا حدودی کاهش قیمت را جبران می‌کند.

۱۰ - مجمع عمومی چیست و انواع آن کدام است؟

مجمع عمومی شرکت سهامی، از اجتماع صاحبان سهام تشکیل می‌شود. مقررات مربوط به حضور عده لازم برای تشکیل مجمع عمومی و آراء لازم جهت اتخاذ تصمیمات، در اساسنامه شرکت معین خواهد شد، مگر در مواردی که به موجب قانون تکلیف خاصی برای آن مقرر شده باشد. براساس قانون تجارت، مجامع عمومی شرکت‌های سهامی به ترتیب عبارتند از مجمع عمومی مؤسس، مجمع عمومی عادی و مجمع عمومی فوق‌العاده.

۱۱ - مجمع عمومی مؤسس چه وظایفی بر عهده دارد؟

وظایف مجمع عمومی مؤسس به قرار زیر است: ۱- رسیدگی به گزارش مؤسسين و تصویب آن و نیز احراز پذیره‌نویسی کلیه سهام شرکت و تادیه مبالغ لازم. ۲- تصویب طرح اساسنامه شرکت و در صورت لزوم، اصلاح آن. ۳- انتخاب اولین مدیران و بازرسان شرکت. ۴- تعیین روزنامه کثیرالانتشاری که هرگونه دعوت و اطلاعیه بعدی برای سهامداران تا تشکیل اولین مجمع عمومی عادی در آن منتشر خواهد شد.

۱۲ - اختیارات مجمع عمومی عادی سالیانه چیست و چه زمانی برگزار می‌شود؟

مجمع عمومی عادی سالیانه برای رسیدگی به صورت‌های مالی شرکت، رسیدگی به گزارش مدیران و بازرسان شرکت و تقسیم سود و اندوخته بین صاحبان سهام، سالی یکبار در زمانی که در اساسنامه پیش‌بینی شده است، تشکیل می‌شود. مجمع عمومی عادی با حضور حداقل بیش از نیمی از سهامداران به نسبت تعداد سهام رسمیت می‌یابد و تصمیمات همواره با اکثریت نصف به علاوه یک آراء حاضر در جلسه رسمی معتبر خواهد بود. مهلت قانونی تشکیل مجمع عمومی عادی سالیانه طبق قانون تجارت حداکثر ۴ ماه پس از پایان سال مالی شرکت می‌باشد. دعوت صاحبان سهام برای تشکیل مجمع عمومی باید از طریق نشر آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار، سایت رسمی سازمان بورس یا سایت شرکت به عمل آید. فاصله بین نشر آگهی و تاریخ تشکیل مجمع حداقل ۱۰ روز و حداکثر ۴۰ روز می‌باشد.

۱۳ - مجمع عمومی فوق‌العاده چیست و چه زمانی برگزار می‌شود؟

موضوعات اصلاح یا تغییر مواد اساسنامه شرکت، کاهش یا افزایش سرمایه و انحلال شرکت فقط در مجمع عمومی فوق‌العاده قابل رسیدگی است. در مجمع عمومی فوق‌العاده دارندگان بیش از نصف سهامی که حق رأی دارند باید حاضر باشند و تصمیمات مجمع همواره با اکثریت دو سوم آراء حاضر در جلسه رسمی معتبر خواهد بود.

۱۴ - افزایش سرمایه چیست؟

هر گاه شرکت برای توسعه فعالیت‌های خود به منابع مالی جدید نیاز داشته باشد، با پیشنهاد هیئت مدیره، سهامداران شرکت افزایش سرمایه را در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده مورد بررسی و رأی‌گیری قرار می‌دهند تا سرمایه شرکت به میزان مورد نظر افزایش یابد.

۱۵ - روش‌های افزایش سرمایه کدام است؟

شرکت‌ها از سه روش می‌توانند سرمایه خود را افزایش دهند. الف) از محل سود انباشته و اندوخته طرح و توسعه در قالب سهام جایزه ب) از محل آورده نقدی و مطالبات در قالب حق تقدم ج) از محل صرف سهام. در روش اول شرکت، سهام جدید ناشی از افزایش سرمایه را به سهامداران می‌دهد و برای این کار نیازی به پرداخت وجه توسط سهامداران نمی‌باشد. در روش دوم شرکت، سهام جدید ناشی از افزایش سرمایه را به ازای دریافت ۱۰۰۰ ریال برای هر حق تقدم (به قیمت اسمی سهم) به سهامداران می‌فروشد. در روش سوم با سلب حق تقدم سهامداران، سهام جدید ناشی از افزایش سرمایه به قیمت بازار مورد پذیره‌نویسی کلیه متقاضیان قرار می‌گیرد.

۱۶ - در چه صورت افزایش سرمایه شرکت به سهامداران تعلق می‌گیرد؟

افزایش سرمایه به سهامداری تعلق می‌گیرد که در تاریخ اجرای مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت مبنی بر افزایش سرمایه، مالک سهام شرکت باشد.

۱۷ - اوراق جدید ناشی از افزایش سرمایه شرکت را چگونه می‌توان دریافت کرد؟

برای اطلاع از نحوه دریافت اوراق جدید ناشی از افزایش سرمایه هر شرکت پذیرفته شده در بورس می‌توان با قسمت اطلاع‌رسانی تالارهای معاملاتی و یا با امور سهام شرکت مربوطه ارتباط برقرار کرد.

۱۸ - چه فرقی بین سهام سپرده و غیرسپرده وجود دارد؟

سهام سپرده شده در سیستم معاملاتی سازمان بورس قابل معامله می‌باشد و برگه سهم آن توسط سازمان بورس چاپ شده است. اما سهام غیرسپرده در سازمان بورس قابل معامله نمی‌باشد و برگه سهم آن توسط شرکت مربوطه چاپ شده است.

۱۹ - برای سپرده کردن سهام چه باید کرد؟

برای سپرده کردن سهام غیرسپرده برگه سهم شرکت، به یکی از کارگزاران بورس در تالارهای معاملاتی تحویل داده می‌شود تا پس از تحویل آن به سازمان بورس، برگه سهم شرکت باطل و برگه سهم سپرده شده توسط سازمان بورس چاپ و سپس تحویل کارگزار مربوطه شود.

۲۰ - سهام شناور آزاد شرکت‌ها به چه معنی است؟

منظور از سهام شناور آزاد مقدار سهمی است که انتظار می‌رود در آینده نزدیک، قابل معامله باشد. یعنی در مالکیت دارندگانی است که آماده‌اند در صورت پیشنهاد قیمت مناسب از سوی خریداران آن را برای فروش ارائه کنند.

- پنجاه شرکت فعالتر بورس به چه معنی است؟

منظور از ۵۰ شرکت فعالتر بورس شرکت‌هایی هستند که قدرت نقدشوندگی سهامشان نسبت به سایر شرکت‌ها بیشتر باشد. به عبارت دیگر تقاضا برای سهام این شرکت‌ها از سایر

۲۲ - چگونه پنجاه شرکت فعال تر انتخاب می‌شوند؟

انتخاب ۵۰ شرکت فعال تر بورس براساس شش معیار، در دوره‌های سه‌ماهه صورت می‌گیرد که همه این معیارها در رابطه با میزان نقدشوندگی سهام است. این معیارها عبارتند از: ۱- تعداد سهام معامله شده، ۲- ارزش سهام معامله شده، ۳- تعداد روزهای معامله، ۴- دفعات معامله، ۵- میانگین تعداد سهام منتشر شده، ۶- میانگین ارزش جاری سهام شرکت.

۲۳ - در چه شرایطی نماد یک شرکت توسط بورس متوقف می‌شود؟

در صورت وقوع هر یک از موارد زیر نماد شرکت متوقف می‌شود: ۱- هنگام برگزاری مجامع عمومی، ۲- تغییر محل شرکت، ۳- تعدیل EPS، ۴- افزایش سرمایه، ۵- تعیین اعضای هیئت مدیره، ۶- عدم ارائه اطلاعات شفاف به بورس.

۲۴ - درآمد هر سهم (EPS) چیست؟

درآمد هر سهم یا به اختصار EPS، از تقسیم سود خالص شرکت پس از کسر مالیات، بر تعداد کل سهام شرکت، محاسبه می‌شود.

۲۵ - P/E به چه معناست؟

معیاری است که درآمد سالانه یک سهم را با قیمت بازار آن مقایسه می‌کند و از تقسیم قیمت بازار به درآمد یک سهم (EPS) بدست می‌آید.

۲۶ - سود تقسیمی هر سهم (DPS) چیست؟

همه ساله شرکت‌ها بخشی از سود خالص را مطابق قانون (ذخیره قانونی) و بخشی را براساس نیاز شرکت نزد خود نگهداری می‌کنند و مابقی را بین سهامداران تقسیم می‌نمایند. بنابراین سود تقسیمی هر سهم از تقسیم کل سود قابل تقسیم به تعداد سهام شرکت بدست می‌آید.

۲۷ - سود شرکت‌ها چه زمانی پرداخت می‌شود؟

طبق قانون تجارت، در صورتی که در مجمع عمومی عادی سالیانه، تقسیم سود تصویب شود، شرکت باید حداکثر ظرف ۸ ماه از تاریخ تصویب، DPS را به سهامداران پرداخت کند.

۲۸ - برای اطلاع از نحوه دریافت سود نقدی هر سهم شرکت (DPS)، به کجا باید مراجعه کرد؟

برای اطلاع از مبلغ و نحوه دریافت DPS هر شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار، می‌توان با واحد اطلاع‌رسانی تالارهای معاملاتی و یا با امور سهام شرکت مربوطه ارتباط برقرار کرد.

۲۹ - سود نقدی هر سهم شرکت به چه سهامدارانی تعلق می‌گیرد؟

سود هر سهم به سهامداری تعلق می‌گیرد که در تاریخ برگزاری مجمع عمومی سالیانه شرکت، مالک آن سهم باشد.

۳۰ - اندوخته قانونی چیست؟

هیئت مدیره هر شرکت مکلف است هر سال ۵ درصد از سود خالص شرکت را با عنوان اندوخته قانونی ذخیره نماید. همین که اندوخته قانونی به ۱۰ درصد کل سرمایه شرکت رسید، ذخیره کردن آن اختیاری است.

۳۱ - بازار اولیه چیست؟

بازاری است که در آن اوراق بهاداری که یک ناشر اعم از یک شرکت یا دولت به منظور تأمین مالی خود برای اولین بار (برای عرضه به عموم) منتشر می‌کند، به فروش می‌رسد.

۳۲ - بازار ثانویه چیست؟

در این بازار اوراق بهاداری که قبلاً منتشر گردیده و در دست دارندگان است مورد مبادله قرار می‌گیرد. نمونه متشکل این بازار بورس اوراق بهادار است که از طریق کارگزاران این وظیفه انجام می‌گیرد.

۳۳ - قیمت اسمی سهم یعنی چه؟

مبلغی است که هنگام چاپ و انتشار برگه سهام توسط شرکت بر روی آن نوشته می‌شود. این رقم مطابق ماده ۲۹ قانون تجارت نباید از ۱۰.۰۰۰ ریال بیشتر باشد اما به طور معمول در اغلب شرکت‌های پذیرفته شده در بورس این مبلغ ۱.۰۰۰ ریال است.

۳۴ - قیمت بازار یعنی چه؟

قیمتی است که براساس آن سهم در بورس اوراق بهادار مورد معامله قرار می‌گیرد.

۳۵ - پرتفوی (سبد سهام بورس) چیست؟

شامل مجموعه‌ای

۲۶ - دلیل استفاده از سید سهام چیست؟

افراد به منظور کاهش ریسک به جای خرید سهم یک شرکت اقدام به خرید سهام شرکت‌های مختلف می‌نمایند به عبارت دیگر نباید تمامی تخم‌مرغ‌ها را در یک ظرف قرار داد.

۲۷ - پذیره نویسی چیست؟

عبارت است از فرآیند خرید اوراق بهادار از ناشر و یا نماینده او و پرداخت یا تعهد پرداخت وجه کامل آن طبق قرارداد.

۲۸ - سهام جایزه چیست؟

اگر شرکت برای افزایش سرمایه از محل سود انباشته و بدون دریافت هیچگونه وجهی، سهام جدیدی صادر و به سهامداران ارائه نماید به این نوع سهم، سهام جایزه گفته می‌شود.

۲۹ - سود انباشته چیست؟

شرکت‌های سهامی هر ساله در صورت برخورداری از سود درصدی از آن را به جای پرداخت به سهامداران، با اهداف مختلف در شرکت نگهداری می‌کنند که مجموعه این سودهای نگهداری شده طی سال‌های مختلف سود انباشته گفته می‌شود. این سود در حساب مستقلی نگهداری می‌شود.

۴۰ - بازارگردان کیست؟

شخص حقوقی است که به منظور حفظ تعادل عرضه و تقاضای سهام یک شرکت خاص و افزایش نقدشوندگی آن بر حسب شرایط بازار اقدام به خرید و فروش آن سهم می‌نماید.

۴۱ - سهم چیست؟

سهم درصد معینی از مالکیت یک شرکت سهامی است. به عنوان مثال اگر سرمایه شرکتی یک میلیون ریال باشد با فرض اینکه این سرمایه به ۱۰,۰۰۰ سهم هزار ریالی تقسیم شده باشد فردی که ۱۰۰ سهم این شرکت را در اختیار دارد مالکیت و مشارکت وی در سود و زیان به اندازه یک درصد کل شرکت خواهد بود.

۴۲ - ورقه سهم چیست؟

ورقه سهم سند قابل معامله‌ای است که نماینده تعداد سهامی است که صاحب آن در شرکت سهامی دارد و اطلاعات مهمی از قبیل نام شرکت، شماره ثبت، نام و مشخصات دارنده سهام و مبلغ اسمی سهم بر روی آن نوشته شده است.

۴۳ - شرکت سهامی چیست؟

شرکت سهامی شرکتی است که سرمایه آن به تعداد معینی سهم با ارزش مساوی تقسیم شده است.

۴۴ - شرکت سهامی بر چند نوع است؟

شرکت‌های سهامی بر دو نوع سهامی عام و سهامی خاص تقسیم می‌شوند. شرکت سهامی عام شرکتی است که مؤسسان آن قسمتی از سرمایه شرکت را از طریق فروش سهام به مردم تأمین می‌کنند و شرکت سهامی خاص شرکتی است که تمام سرمایه آن در موقع تأسیس، توسط مؤسسان تأمین شده است.

۴۵ - نرازنامه چیست؟

صورت حسابی است که وضعیت مالی یعنی دارایی‌ها، بدهی‌ها و سرمایه شرکت را در پایان دوره مالی نشان می‌دهد.

۴۶ - صورت سود و زیان چیست؟

صورت حسابی است که خلاصه و نتیجه عملیات یک سال مالی شرکت یعنی درآمدها، هزینه‌ها و سود (زیان) شرکت را نشان می‌دهد.

۴۷ - اوراق مشارکت چیست؟

اوراق بهاداری است که با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار برای تأمین بخشی از منابع مالی مورد نیاز طرح‌های سودآور تولیدی و خدماتی صادر می‌شود.

۴۸ - تفاوت اصلی اوراق مشارکت و سهام چیست؟

اوراق سهام نشان‌دهنده مالکیت دارنده آن در یک شرکت سهامی است. اما اوراق مشارکت نشان‌دهنده مبلغ معینی بدهی صادرکننده (وام گیرنده) به دارنده (وام دهنده) آن است.

۴۹ - حجم مینا به چه معناست؟

حجم مینا برای هر شرکت عبارت است از حداقل تعداد سهامی که باید در طول یک روز کاری معامله شود تا قیمت پایانی بتواند تغییر کند.

۵۰ - حجم مینا برای هر سهم چگونه تعیین می‌شود؟

در حال حاضر حجم مینا برای هر شرکت معادل ۲۰ درصد از تعداد کل سهام منتشره شرکت تقسیم بر ۲۵۰ روز کاری یعنی ۰/۰۰۸ تعداد کل سهام هر شرکت است.

۵۱ - آیا افراد حقیقی می‌توانند در بورس کالا خرید و فروش نمایند؟

آری. همانند بورس اوراق بهادار افراد حقیقی می‌توانند با گرفتن کد معاملاتی از کارگزاری‌ها اقدام به خرید و فروش در بورس کالا کنند.

۵۲ - به طور کلی چند نوع اوراق مشارکت در ایران منتشر می‌شود؟

در حالت کلی سه نوع اوراق مشارکت منتشر می‌شود که شامل موارد زیر است: الف- اوراق مشارکت بانک مرکزی ب- اوراق مشارکت وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی ج- اوراق مشارکت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس .

۵۳ - اوراق مشارکت بانک مرکزی چیست؟

اوراق مشارکتی است که به منظور اجرای سیاست‌های اقتصادی دولت توسط بانک مرکزی منتشر می‌شود و قابلیت بازخرید توسط بانک عامل را دارد. این دسته از اوراق در بورس اوراق بهادار قابل معامله نیست.

۵۴ - اوراق مشارکت وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی چیست؟

اوراق مشارکتی است که توسط وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی جهت تأمین مالی پروژه‌های عمرانی منتشر می‌شود و قابلیت بازخرید توسط بانک عامل را دارد. این نوع اوراق نیز در بورس معامله نمی‌شود.

۵۵ - اوراق مشارکت شرکت‌های پذیرفته شده در بورس چیست؟

اوراق مشارکتی است که به منظور تأمین مالی توسط شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار منتشر می‌شود. این گونه اوراق در بورس اوراق بهادار قابل معامله است.

۵۶ - در حال حاضر کدامیک از شرکت‌های بورسی اوراق مشارکت منتشر کرده است؟

تنها شرکتی که تاکنون اقدام به انتشار اوراق مشارکت نموده شرکت ایران خودرو است. ضمناً این اوراق در بورس قابل معامله می‌باشد.

۵۷ - قیمت خرید و فروش اوراق مشارکت پذیرفته شده در بورس چگونه تعیین می‌شود؟

قیمت خرید و فروش اوراق مشارکت پذیرفته شده در بورس همانند سهام براساس عرضه و تقاضا تعیین می‌شود.

۵۸ - بازار خارج از بورس چیست؟

بازاری غیرمنتشکل و فاقد مکان فیزیکی واحد است که در قالب شبکه ارتباطی الکترونیکی یا غیرالکترونیکی به مبادله اوراق بهادار می‌پردازد. معاملات در این بازار برپایه مذاکره و توافق صورت می‌گیرد.

۵۹ - منظور از تعدیل EPS چیست؟

مدیران شرکت‌ها در ابتدای سال مالی با توجه به چشم‌انداز فعالیت‌های شرکت، EPS معینی را پیش‌بینی و اعلام می‌کنند. اما در طی سال با توجه به روند فعالیت ممکن است تغییر و اصلاح در EPS اعلام شده ضروری به نظر برسد و براساس عملکرد شرکت EPS جدیدی اعلام شود. به این تغییر تعدیل EPS گفته می‌شود.

۶۰ - تفاوت سازمان بورس و شرکت بورس چیست؟

سازمان بورس کلیه فعالیت‌هایی که در بازار سرمایه انجام می‌شود را تحت نظارت دارد و شرکت بورس زیر نظر سازمان بورس کلیه فعالیت‌های اجرایی مربوط به خرید و فروش اوراق بهادار را انجام می‌دهد.

۶۱ - چه حقوقی برای مالکان سهام متصور است؟

با مالکیت سهام حقوقی به سهامداران اعطا می‌شود که به دو دسته حقوق مالی و غیرمالی تقسیم می‌شوند. حقوق مالی ناشی از مالکیت سهام به طور کلی بر دو نوع است: حق سهام‌شدن در سود و حق سهام‌شدن در دارایی شرکت. حقوق غیرمالی به طور کلی بر چهار نوع است: حق اطلاع، حق عضویت در شرکت، حق رأی و حق انتقال سهام.

۶۲ - آیا اشخاص حقوقی امکان عضویت در هیأت مدیره شرکت سهامی را دارند؟

اشخاص حقوقی را می‌توان به مدیریت شرکت انتخاب کرد. در این صورت شخص حقوقی همان مسئولیت‌های مدنی شخص حقیقی عضو هیأت مدیره را داشته و باید یک نفر را به نمایندگی دائمی خود جهت انجام وظایف مدیریت معرفی کند.

۶۳ - چه زمانی شرکت موظف است به اجبار سرمایه خود را کاهش دهد؟

اگر بر اثر زیان‌های وارده حداقل نصف سرمایه شرکت از بین برود، هیأت مدیره مکلف است بلافاصله مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام را دعوت نماید تا موضوع انحلال یا بقاء شرکت مورد شور و رأی واقع شود. هرگاه مجمع مزبور رأی به انحلال شرکت ندهد باید در همان جلسه سرمایه شرکت را به مبلغ سرمایه خود کاهش دهد.

۶۴ - آیا به علت عدم اجرای تشریفات مربوط به طرز انتخاب مدیر عامل می‌توان اقدامات او را در مقابل ثالث غیرمعتبر دانست؟

خیر، کلیه اعمال و اقدامات مدیران و مدبران، شرکت در مقابل اشخاص ثالث نافذ و معتبر است.

۶۵ - در چه صورتی تقسیم سود و اندوخته بین صاحبان سهام جایز است؟

فقط پس از تصویب مجمع عمومی و در صورت وجود منافع تقسیم ۱۰ درصد سود ویژه سالانه بین صاحبان سهام الزامی است.

۶۶ - حداقل و حداکثر فاصله بین نشر دعوت نامه مجمع عمومی و تاریخ تشکیل آن چند روز است؟

حداقل ۱۰ روز و حداکثر ۴۰ روز

۶۷ - در صورت پایان مدت مأموریت مدیران، تا زمان انتخاب مدیران جدید مسئولیت اداره شرکت با کیست؟

مسئولیت اداره شرکت با مدیران سابق است و هر گاه مراجع موظف به دعوت مجمع عمومی به وظیفه خود عمل نکنند، هر ذی‌نفع می‌تواند از مرجع ثبت شرکت‌ها دعوت مجمع عمومی عادی را برای انتخاب مدیران تقاضا نماید.

۶۸ - آیا اعضای هیأت مدیره شرکت سهامی عام می‌توانند از خارج از شرکت انتخاب شوند و سهامدار شرکت نباشند؟

خیر. اعضاء هیأت مدیره می‌بایست سهامدار شرکت باشند.

۶۹ - آیا بازرسی می‌تواند در معاملاتی که با شرکت انجام می‌گیرد، ذی‌نفع باشد؟

خیر، بازرسی نمی‌تواند در معاملاتی که با شرکت یا به حساب شرکت انجام می‌گیرد به طور مستقیم یا غیر مستقیم ذی‌نفع باشد.

۷۰ - آیا اساسنامه شرکت می‌تواند متضمن اختیار افزایش سرمایه برای هیأت مدیره باشد؟

خیر، اساسنامه شرکت نمی‌تواند متضمن چنین مفادی باشد. لیکن مجمع عمومی فوق العاده شرکت پس از تصویب افزایش سرمایه می‌تواند اختیار اجرایی کردن افزایش سرمایه را طی مدت معینی به هیأت مدیره واگذار نماید.

۷۱ - انتخاب بازرسی و تعیین حق الزحمه وی با چه مرجعی است؟

تعیین حق الزحمه و انتخاب بازرسی بر عهده مجمع عمومی عادی است.

۷۲ - آیا سازمان بورس و اوراق بهادار سازمانی دولتی می‌باشد؟ در این صورت چه تعداد سهام یک شرکت باید در مالکیت سازمان باشد تا آن

شرکت دولتی تلقی شود؟

به استناد ماده ۵ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذر ماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، سازمان بورس و اوراق بهادار موسسه عمومی غیر دولتی تلقی می‌گردد. همچنین مطابق ماده ۴ قانون محاسبات عمومی کشور، شرکتی دولتی محسوب می‌شود که بیش از ۵۰٪ سرمایه آن متعلق به دولت باشد. بنابراین همانگونه که ملاحظه می‌شود؛ اولاً؛ سازمان بورس دولتی تلقی نمی‌شود. ثانیاً؛ صرف تملک تعدادی سهام یک شرکت در سازمان موجب دولتی تلقی شدن آن شرکت نمی‌شود.

۷۳ - شرکت‌های بورسی چه اطلاعاتی را منتشر می‌کنند؟

بطور کلی شرکت‌ها سه دسته اطلاعات را افشا می‌کنند: دسته اول گزارش‌ها و صورت‌های مالی سالانه و میان‌دوره‌ای است که شامل پیش‌بینی عملکرد سالانه (که پیش‌بینی مدیریت شرکت از وضعیت عملکرد و سودآوری یکساله شرکت است و یکبار قبل از شروع سال مالی و سپس در مقاطع ۳ ماهه منتشر می‌شود)، صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای (که همان ترازنامه و صورت سود و زیان شرکت است و در مقاطع ۳ ماهه منتشر می‌شود)، اطلاعات پرتفوی سرمایه‌گذاری‌های شرکت‌های سرمایه‌گذاری و هلدینگ که بصورت ماهانه افشا می‌شود و همچنین سایر گزارش‌ها و صورت‌های مالی سالانه شرکت اصلی و شرکت‌های زیرمجموعه آن است. دسته دوم اطلاعات مجمع عمومی عادی و فوق العاده و جلسات هیئت مدیره برای افزایش سرمایه است که در آنها اطلاعات مربوط به برگزاری مجامع شرکت‌ها و همچنین صورتجلسه تصمیمات اتخاذ شده در آن مجامع و نیز جلسات هیئت مدیره برای افزایش سرمایه افشا می‌شود. دسته سوم نیز اطلاعاتی است که در اثر وقوع رویدادهای خاص باید فوراً افشا شود مانند تغییر بااهمیت در پیش‌بینی درآمد هر سهم؛ انعقاد، انحلال یا هرگونه تغییرات اساسی در قراردادهای مهم شرکت و سایر اطلاعاتی که بر قیمت اوراق بهادار شرکت و تصمیم سرمایه‌گذاران تأثیر بااهمیت داشته باشد.

۷۴ - شرکت‌ها چگونه زمان و دستور جلسات مجامع عمومی خود را اعلام می‌کنند؟

شرکت‌ها موظف هستند که زمان، تاریخ، محل تشکیل و دستور جلسه مجامع عمومی را در روزنامه‌های کثیرالانتشار و سایت اینترنتی خود درج کرده و مراتب را حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع افشا نمایند.

۷۵ - قبل از برگزاری مجمع عادی سالانه شرکت‌های بورسی چه اطلاعاتی منتشر می‌شود؟

جهت تصمیم‌گیری بهتر سهامداران شرکت، ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع شرکت‌ها، صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده با کلیه یادداشت‌های پیوست آن و گزارش فعالیت هیئت مدیره به مجمع منتشر می‌شود. در صورتی که شرکت بورسی، دارای شرکت‌های تابعه باشد علاوه بر اطلاعات فوق، صورت‌های مالی تلفیقی حسابرسی شده و صورت‌های مالی سالانه حسابرسی شده شرکت‌های تابعه نیز منتشر می‌شود. همچنین جدول زمان‌بندی پرداخت سود نقدی پیشنهادی توسط هیئت مدیره نیز قبل از برگزاری مجمع عمومی عادی افشا می‌گردد.

۷۶ - پیش‌بینی درآمد هر سهم چیست؟

مدیران شرکت یکبار قبل از شروع سال مالی، بر اساس وضعیت عملکرد در سالهای گذشته و برنامه‌هایی که مدنظر دارند در سال آینده اجرا کنند، پیش‌بینی خود را از سود سال آینده ا:

طی سال، با توجه به وضعیت عملکرد و رویدادهایی که رخ می‌دهد، پیش‌بینی درآمد هر سهم (EPS) آن سال را مورد بازنگری قرار می‌دهند. تمامی این اطلاعات با توجه به اینکه هنوز سال مالی شرکت به پایان نرسیده است، «پیش‌بینی» است. بعد از اتمام سال مالی شرکت و مشخص شدن عملکرد واقعی آن سال، درآمد هر سهم (EPS) واقعی اعلام خواهد شد.

۷۷ - مسئولیت موسسین شرکت در مورد اقداماتی که به منظور تأسیس شرکت انجام دهند چگونه می‌باشد؟

موسسین شرکت نسبت به کلیه اعمال و اقداماتی که به منظور تأسیس و به ثبت رسانیدن شرکت انجام می‌دهند، مسئولیت تضامنی دارند.

۷۸ - آیا اشخاص حقوقی را می‌توان به مدیریت شرکت انتخاب نمود؟ مسئولیت‌های آنان چگونه می‌باشد؟

اشخاص حقوقی را می‌توان به مدیریت شرکت انتخاب نمود. در این صورت شخص حقوقی همان مسئولیت‌های مدنی شخص حقیقی عضو هیأت مدیره را دارد و باید یک نفر را به نمایندگی خود معرفی نماید که وی در مسئولیت مدنی با شخص حقوقی مسئولیت تضامنی دارد و همچنین مسئولیت کیفری را دارا می‌باشد.

۷۹ - حد نصاب تشکیل و رأی‌گیری جلسات هیأت مدیره چه مقدار می‌باشد؟

برای تشکیل جلسات، حضور بیش از نصف اعضاء و برای تصمیم‌گیری، اتفاق اکثریت آراء حاضرین لازم می‌باشد مگر اینکه اساسنامه اکثریت بیشتری را مقرر دارد.

۸۰ - آیا شرکت می‌تواند به طور اختیاری مبادرت به کاهش سرمایه نماید؟

مجمع عمومی فوق‌العاده می‌تواند به پیشنهاد هیأت مدیره در مورد کاهش سرمایه به طور اختیاری اتخاذ تصمیم کند مشروط بر آنکه بر اثر آن، به تساوی حقوق صاحبان سهام لطمه وارد نشود.

۸۱ - آیا می‌توان مجمع عمومی عادی را در غیر مواعید سالیانه دعوت نمود؟

هیأت مدیره و همچنین بازرس می‌توانند در مواقع مقتضی، مجمع عمومی عادی را به طور فوق‌العاده دعوت نمایند. در این صورت دستور جلسه مجمع باید در آگهی دعوت قید شود.

۸۲ - شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه چیست؟

شرکتی است که امور مربوط به ثبت، نگهداری، انتقال مالکیت اوراق بهادار و تسویه وجوه را انجام می‌دهد.

۸۳ - اوراق بهادار چیست؟

هر نوع ورقه یا مستندی است که متضمن حقوق مالی قابل نقل و انتقال برای مالک عین و یا منفعت آن باشد.

۸۴ - به اختلافات بین فعالان بازار اوراق بهادار چگونه رسیدگی می‌شود؟

به اختلافات بین کارگزاران، بازارگردانان، کارگزاران، معامله‌گران و سایر اشخاص ذریب‌ناشی از فعالیت حرفه‌ای آنان در صورت عدم سازش در کانون‌ها، توسط هیأت داورى رسیدگی می‌شود.

۸۵ - سیدگردان چیست؟

شخص حقوقی است که در قالب قراردادی مشخص و به منظور کسب انتفاع، به خرید و فروش اوراق بهادار برای سرمایه‌گذاری می‌پردازد.

۸۶ - چه اشخاصی در هیأت داورى سازمان بورس به اختلافات رسیدگی می‌نمایند؟

هیأت داورى متشکل از سه عضو می‌باشد که یک عضو توسط رئیس قوه قضاییه از بین قضات با تجربه و دو عضو از بین صاحبانظران در زمینه‌های اقتصادی و مالی به پیشنهاد سازمان و تأیید شورا انتخاب می‌گردند.

۸۷ - حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار بر عهده کدام یک از موسسات حسابرسی است؟

بر اساس ماده ۱۱ دستورالعمل موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار (مصوب ۱۳۸۶/۵/۸ شورای عالی بورس و اوراق بهادار) حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار صرفاً توسط موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار انجام می‌شود.

۸۸ - آیا نهادهای مالی یا شرکت‌های دیگر به جز شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار ملزم به حسابرسی توسط موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار هستند؟

بله - بر اساس ماده ۱۱ دستورالعمل موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار، علاوه بر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس سایر اشخاص حقوقی زیر نیز مکلفند حسابرس مستقل و بازرس قانونی خود را از میان موسسات حسابرسی که در فهرست موسسات حسابرسی معتمد درج شده‌اند، انتخاب نمایند: الف- شرکت‌های متقاضی پذیرش در بورس اوراق بهادار، ب- شرکت‌های فرعی شرکت‌های پذیرفته شده یا متقاضی پذیرش در بورس اوراق بهادار، پ- شرکت‌های سهامی عام که کل حقوق صاحبان سهام آنها بیشتر از رقم تعیین شده توسط سازمان می‌باشد، ت- شرکت‌های فرعی شرکت‌های سهامی عام موضوع بند "پ" فوق، ث- کلیه نهادهای مالی موضوع بند ۲۱ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه ۱۳۸۴ و شرکت‌های فرعی آنها، ج- کلیه کانون‌های موضوع بند ۵ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار مصوب آذرماه ۱۳۸۴، و ج- سایر واحدهایی که متقاضی انتشار عمومی اوراق مشارکت مشمول ثبت نزد سازمان هستند.

۸۹ - آیا همه شرکت‌های سهامی عام در شرف تأسیس باید نزد سازمان بورس به ثبت برسند؟

مطابق ماده ۲۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی)، اوراق بهادار زیر از ثبت نزد سازمان "معاف" هستند: - اوراق مشارکت دو

۹۸ - چرا از بورس اوراق بهادار به عنوان یک بازار سازمان یافته و منسجم نام می‌برند؟

از آنجا که بورس‌ها دارای مکان فیزیکی یا مجازی مشخص هستند که تمام سفارش‌های خرید و فروش در آنجا وارد یک سامانه معاملاتی متمرکز می‌شود و معامله به روش حراج صورت می‌گیرد، بورس‌ها را یک بازار سازمان یافته و منسجم می‌نامند. در این بازار ساز و کارها، مقررات و ضوابط معینی بر عملیات حاکم است و یک مقام ناظر مسئولیت حسن اجرای عملیات و رعایت مقررات را به عهده دارد.

۹۹ - یکی از مزایای بورس اوراق بهادار تسهیل فرآیند تأمین مالی شرکت‌ها است. این امر چگونه محقق می‌شود؟

شرکت‌هایی که در بورس فهرست می‌شوند و اوراق بهادار آنها مورد معامله قرار می‌گیرد، فرصت و امکان مناسبی را برای انتشار اوراق بهادار جدید به دست می‌آورند. شرکتی که اوراق بهادار آن در بورس پذیرفته شده، به دلیل دارا بودن بازار مناسب برای اوراق و نیز قیمت‌گذاری آن براساس مکانیزم بازار، می‌تواند اوراق بهادار جدید خود را در زمان مناسب و با شرایط مطلوب منتشر نماید. بدین ترتیب شرکت‌های پذیرفته شده در بورس می‌توانند منابع مورد نیاز خود را راحت‌تر از شرکت‌های خارج از بورس فراهم نمایند. به عبارت دیگر، بورس اوراق بهادار (به عنوان یک بازار ثانویه) از طریق ایجاد نقدشوندگی برای اوراق بهادار شرکت‌های پذیرفته شده، قابلیت فروش اوراق جدید را در بازار اولیه برای شرکت‌ها فراهم می‌سازد و در واقع به‌طور غیر مستقیم موجب تسهیل تأمین مالی شرکت‌های بورسی می‌شود.

۱۰۰ - بورس اوراق بهادار چگونه به گسترش مالکیت عمومی کمک می‌کند؟

بورس امکان دسترسی و سرمایه‌گذاری تمام افراد جامعه را با حداقل سرمایه در شرکت‌ها فراهم می‌کند و مالکیت سهام هر شرکت برای تمام افراد امکان‌پذیر می‌شود. به این ترتیب عموم افراد جامعه می‌توانند از طریق خرید سهام شرکت‌ها در بورس، در مالکیت واحدهای صنعتی، تولیدی، بازرگانی و خدماتی مشارکت نمایند.

۱۰۱ - منظور از تخصیص مطلوب منابع از طریق بورس چیست؟

بورس‌ها با فراهم کردن بازاری شفاف و کارآ و در فضای رقابتی، منابع مالی و وجوه خانوارها را به سوی بخش‌های مولد اقتصاد با بیشترین بازدهی هدایت می‌کنند. به عبارت دیگر، در بورس اوراق بهادار شرکت‌هایی که بهره‌وری بیشتر و عملکرد برتری داشته باشند با اقبال بیشتر سرمایه‌گذاران مواجه می‌شوند و از طریق عرضه اوراق بهادار جدید می‌توانند منابع بیشتری از بازار جذب نمایند. منابع مالی از طریق بورس به سمتی از اقتصاد می‌روند که با ریسک معین بیشترین بازدهی را ایجاد می‌کند.

۱۰۲ - چگونه سهامداران شرکت‌ها پذیرفته شده در بورس می‌توانند در قبال وثیقه نمودن سهام تسهیلات بیشتری از اعتبار دهندگان دریافت نمایند؟

بعضی از بانک‌ها ممکن است سهام شرکت‌های بورس را به عنوان وثیقه برای پرداخت تسهیلات بپذیرند. در این صورت سرمایه‌گذاران سهام شرکت‌های بورسی این مزیت را دارند که بتوانند به جای دارایی‌های دیگر با وثیقه‌گذاری سهام خود تسهیلات به دست آورند.

۱۰۳ - افرادی که سهام صندوق‌های سرمایه‌گذاری را خریداری می‌کنند چه درآمدهایی عایدشان می‌شود؟

کسانی که سهام یا واحد سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری را خریداری نمایند از سه محل بازدهی کسب می‌کنند: ۱) افزایش ارزش خالص دارایی‌ها یا NAV 2 (دریافت سود تقسیمی سالانه صندوق ۳) دریافت سود سرمایه‌ای حاصل از خرید و فروش اوراق بهادار توسط صندوق.

۱۰۴ - سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری چه مزیت‌هایی نسبت به سایر سرمایه‌گذاری‌ها دارد؟

مزایای ویژه این صندوق‌ها عبارتند از نقدشوندگی بالای واحدهای سرمایه‌گذاری، مدیریت تخصصی و حرفه‌ای، امکان متنوع‌سازی سرمایه‌گذاری‌ها با هزینه اندک و نیز هزینه‌های پایین مدیریت و اداره صندوق در نتیجه صرفه‌جویی در مقیاس.

۱۰۵ - چند نوع صندوق سرمایه‌گذاری وجود دارد؟

انواع متعددی از صندوق‌های سرمایه‌گذاری براساس نوع اوراق بهاداری که در آن سرمایه‌گذاری می‌کنند و نیز اهدافی که دنبال می‌کنند وجود دارد. بعضی از آنها عبارتند از: صندوق‌های سرمایه‌گذاری بازار پول، صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهام، صندوق‌های سرمایه‌گذاری اوراق با درآمد ثابت، صندوق‌های سرمایه‌گذاری بخشی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری بین‌المللی و ... در ایران صندوق‌های سرمایه‌گذاری در گروه صندوق با درآمد ثابت و صندوق سهام در حال فعالیت هستند.

۱۰۶ - صندوق‌های سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت چه فعالیتی را انجام می‌دهند؟

این صندوق‌ها وجوه دریافتی از سرمایه‌گذاران را در پرتفوی (سبدی) از اوراق بهادار با درآمد ثابت (شامل انواع اوراق قرضه، اوراق مشارکت و انواع اوراق بدهی) سرمایه‌گذاری و آن را اداره می‌کنند. ویژگی خاص این صندوق‌ها این است که ریسک آنها پایین است و جریانات نقدی و زمان‌بندی پرداخت سودها و اصل سرمایه توسط آنها از اطمینان بالایی برخوردار است.

۱۰۷ - صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بازار پول چه فعالیتی را انجام می‌دهند؟

این صندوق‌ها در اوراق بهادار بازار پول (به طور کلی اوراق بهادار با سررسید کوتاه مدت کمتر از یک‌سال که در بازار پول منتشر و معامله می‌شود) سرمایه‌گذاری می‌کنند. ویژگی خاص این صندوق‌ها ریسک و بازدهی پایین آنهاست چون اوراق بهادار بازار پول دارای سررسید کوتاه مدت هستند و نرخ سود و ریسک پایینی دارند. از اوراق بهادار بازار پول می‌توان گواهی سپرده بانکی، اوراق تجاری و اوراق خزانه را نام برد.

۱۰۸ - چگونه می‌توان سهام صندوق‌های سرمایه‌گذاری را خرید و فروش کرد؟

واحدها یا یونیت‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری توسط نمایندگان مدیر صندوق صادر و ابطال می‌شود. بنابراین کسانی که متقاضی خرید اوراق باشند، می‌توانند با مراجعه مستقیم یا غیرمستقیم به مدیر صندوق (از طریق راهنمای سایت اینترنتی آنها و یا از طریق تماس با کارگزاران یا نمایندگان صندوق) درخواست خرید اوراق را

بدهند اشخاصی که قصد خروج از صندوق را داشته باشند صرفاً می‌توانند با مراجعه به نماینده صندوق درخواست ابطال اوراق را بدهند. در این صورت مدیر صندوق اوراق را براساس NAV و پس از کسر هزینه‌های مربوط ابطال و خالص وجوه را به حساب سرمایه‌گذار واریز می‌کند.

۱۰۹ - ارزش هر سهم صندوق‌های سرمایه‌گذاری چگونه مشخص می‌شود؟

ارزش خالص دارایی‌های صندوق سرمایه‌گذاری در پایان هر روز معاملاتی محاسبه می‌شود و از تقسیم مابه‌التفاوت دارایی‌ها و بدهی‌ها بر تعداد واحدهای منتشره، ارزش هر واحد سرمایه‌گذاری مشخص می‌شود که براساس این قیمت شخص می‌تواند اوراق جدید خریداری و یا اوراق قبلی خود را ابطال نماید.

۱۱۰ - چگونه می‌توان اطلاعات مربوط به بازار اولیه را به دست آورد؟

مرجع اصلی تهیه و انتشار این اطلاعات، «مدیریت نظارت بر بازار اولیه سازمان بورس و اوراق بهادار» می‌باشد. در حال حاضر تمام اطلاعات مربوط به انتشار عمومی اوراق بهادار و ثبت اوراق و شرکت‌ها در پایگاه رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار با آدرس www.seo.ir منتشر می‌گردد. در این پایگاه در منوی «بازار اولیه» تمام اطلاعات و مدارک مربوط به ثبت شرکت‌ها و اوراق بهادار نزد سازمان (شامل افزایش سرمایه شرکت‌ها، عرضه‌های عمومی اوراق بهادار در بازار سرمایه و نیز پذیره نویسی شرکت‌های سهامی عام در قالب PDF منتشر می‌شود. همچنین اطلاعاتی‌های مربوط به بازار اولیه نیز در این بخش قابل دستیابی است.

۱۱۱ - اطلاعات شرکت‌ها و ناشران شامل چه چیزهایی می‌باشد؟

این اطلاعات شامل ترازنامه، صورت‌حساب سود و زیان، صورت جریان نقدی، گزارش حسابرسی گزارش هیأت مدیره، صورت‌های مالی پیش‌بینی شده و... می‌باشد که به صورت دوره‌ای تهیه و افشاء می‌گردد.

۱۱۲ - وظیفه دریافت و بررسی اطلاعات شرکت‌ها و ناشران به عهده کیست؟

مدیریت نظارت بر ناشران اوراق بهادار سازمان بورس و اوراق بهادار وظیفه دریافت و بررسی اطلاعات ناشران و انتشار بکنواخت آنها را از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار بر عهده دارد.

۱۱۳ - از چه منبعی می‌توان اطلاعات شرکت‌ها و ناشران را به دست آورد؟

از طریق شبکه کدال با آدرس www.codal.ir و سایت رسمی اطلاع‌رسانی سازمان بورس www.seo.ir و سایت رسمی شرکت بورس www.irbourse.com اطلاعات مربوطه را می‌توان دریافت کرد.

۱۱۴ - از چه منابعی می‌توان اطلاعات مربوط به عملیات بازارها و بورس‌ها را به دست آورد؟

عملیات مربوط به بازار و اطلاعات لحظه‌ای فعالیت‌های بورس اوراق بهادار تهران توسط شرکت بورس و نیز شرکت خدمات بورس تهیه و ارائه می‌شود و بروی سایت www.irbourse.com و نیز www.tsetmc.com قابل دسترسی است.

۱۱۵ - صندوق‌های سرمایه‌گذاری و شرکت‌های سرمایه‌گذاری چه تفاوت‌هایی دارند؟

میزان سرمایه در صندوق‌های سرمایه‌گذاری متغیر می‌باشد و با صدور واحدهای سرمایه‌گذاری افزایش و یا با ابطال آنها کاهش می‌یابد، اما سرمایه شرکت‌های سرمایه‌گذاری ثابت بوده و تنها با طی مراحل افزایش و یا کاهش سرمایه و با تصویب مجامع فوق‌العاده قابل تغییر است. علاوه بر این تضمین نقدشوندگی و در مواردی تضمین حداقل سود، شفافیت و اطلاع‌رسانی بالا، نظارت دقیق بر فرآیند صدور و ابطال براساس ارزش خالص دارایی‌ها و هزینه‌های اجرایی و اداری اندک را می‌توان از دیگر وجوه متمایز صندوق‌های سرمایه‌گذاری در مقایسه با شرکت‌های سرمایه‌گذاری دانست.

۱۱۶ - شرکت سهامی عام دارای چه ویژگی‌هایی می‌باشد؟

برخی ویژگی‌ها عبارتند از: -دارندگان سهام در این شرکت‌ها از حقوق مالکیت کامل برخوردارند. -کسانی که سهام جدید این شرکت‌ها را می‌خرند همانند سهامداران قبلی حق مشارکت در سود را به دست می‌آورند. -در این شرکت سهامداران هیچ‌گونه تعهد شخصی در قبال طلبکاران ندارند. -در صورت ورشکستگی شرکت، اول حق و حقوق طلبکاران پرداخت می‌شود و پس از آن حقوق صاحبان سهام -سهامداران این شرکت‌ها دارای حق مالکیت، حق رأی و حق تقدم در خرید سهام جدید می‌باشند.

۱۱۷ - در شرکت‌های سهامی عام در چه صورت سود سهام عادی به سهامداران پرداخت می‌شود؟

در این شرکت‌ها پرداخت سود سهام عادی مشروط به وجود سود قابل تقسیم و تصویب مجمع عمومی صاحبان سهام در مورد تقسیم سود است.

۱۱۸ - آیا در شرکت‌های سهامی عام می‌توان با تغییر اساسنامه تعهد جدیدی برای سهامداران ایجاد کرد؟

خیر

۱۱۹ - دعوت به مجمع عمومی شرکت‌های سهامی وظیفه کیست؟

هیأت مدیره شرکت

۱۲۰ - مجمع عمومی عادی چه وظایفی دارد؟

۱- انتخاب اعضای هیأت مدیره، ۲- انتخاب بازرسان شرکت، ۳- تصویب ترازنامه، ۴- تقسیم منافع، ۵- تصویب یا رد پیشنهادهایی که از طرف هیأت مدیره و یا بازرسان و سهامداران ارایه می‌شود، ۶- تعیین خط مشی شرکت و تصویب و یا اقدام به هر عملی که به صلاح شرکت باشد.

۱۲۱ - قرارداد آتی چیست؟

وقتی امروز ارزش مشخصی را فدا می‌کنیم تا در آینده در قبال آن بازدهی مشخصی را به دست آوریم، سرمایه‌گذاری کرده‌ایم. به عنوان مثال، وقتی وجهی را بابت خرید سهام پرداخت می‌کنیم با این امید که در آینده سود مشخصی را دریافت داریم، سرمایه‌گذاری کرده‌ایم.

۱۲۲ - قرارداد اختیار معامله چیست؟

قراردادی است که در آن یک طرف معامله (خریدار قرارداد) با پرداخت مبلغ معینی این اختیار را به دست می‌آورد که چنانچه تمایل داشت در تاریخ مشخصی در آینده کالای مشخصی را به قیمت مشخص با طرف دیگر قرارداد (فروشنده) معامله نماید. فروشنده قرارداد در صورت درخواست خریدار قرارداد ملزم به انجام قرارداد می‌باشد.

۱۲۳ - صکوک به چه معناست؟

صکوک نوعی اوراق بهادار می‌باشد که بر مبنای قراردادهای اسلامی (مانند اجاره، مشارکت، مضاربه و ...) طراحی شده است و در بازارهای مالی معامله می‌شود.

۱۲۴ - در آگهی دعوت صاحبان سهام برای تشکیل مجامع چه نکاتی قید می‌شود؟

دستور جلسه، تاریخ، ساعت و محل تشکیل مجمع

۱۲۵ - از زمان نشر آگهی تا تاریخ تشکیل مجمع چه مدت زمان طول می‌کشد؟

فاصله بین تاریخ نشر آگهی تا تشکیل مجمع نباید کمتر از ده روز و بیشتر از چهل روز باشد.

۱۲۶ - مؤسسه رتبه‌بندی چیست و چه کار می‌کند؟

به زبان ساده مؤسسات رتبه‌بندی نهادهایی هستند که براساس اطلاعات دریافتی از اشخاص حقیقی و حقوقی توانایی آنها را در پرداخت تعهداتشان رتبه‌بندی می‌کنند.

۱۲۷ - منظور از ارزش اسمی چیست؟

ارزش اسمی همان قیمتی است که بر روی اوراق سهام نوشته می‌شود.

۱۲۸ - منظور از ارزش دفتری چیست؟

ارزش دفتری یا ارزش ویژه برابر است با جمع حقوق صاحبان سهام تقسیم بر تعداد سهام

۱۲۹ - بخش حقوق صاحبان سهام در ترازنامه شامل چه مواردی است؟

شامل اقلام سهام سرمایه، صرف (کسر) سهام، اندوخته‌ها و سود انباشته است.

۱۳۰ - منظور از ارزش معاملاتی چیست؟

ارزش معاملاتی یا ارزش بازار بیانگر مبلغی است که تحت تأثیر عرضه و تقاضا در بازار تعیین شده و به طور مرتب افزایش یا کاهش می‌یابد.

۱۳۱ - سرمایه‌گذاری یعنی چه؟

وقتی امروز ارزش مشخصی را فدا می‌کنیم تا در آینده در قبال آن بازدهی مشخصی را به دست آوریم، سرمایه‌گذاری کرده‌ایم. به عنوان مثال، وقتی وجهی را بابت خرید سهام پرداخت می‌کنیم با این امید که در آینده سود مشخصی را دریافت داریم، سرمایه‌گذاری کرده‌ایم.

۱۳۲ - سرمایه‌گذاری هوشمندانه یعنی چه؟

سرمایه‌گذاری هوشمندانه یعنی تصمیم‌گیری آگاهانه برای سرمایه‌گذاری میزان معینی پول در یک فرصت صحیح و حساب شده، به گونه‌ای که فرد سرمایه‌گذار، شخصاً و از نزدیک، بر نحوه سرمایه‌گذاری خود نظارت کرده و از سرمایه‌ی خود محافظت کند تا بدین ترتیب، در یک دوره‌ی زمانی مشخص، بتواند به بازده مطلوب دست یابد.

۱۳۳ - آیا باید به سرمایه‌گذاری‌های کوچک اهمیت داد؟

آری؛ زیرا با یک مدیریت دقیق، همین سرمایه‌های اندک شما رشد خواهد کرد و در عین حال، شما اعتبار، جسارت و سرمایه بیشتری برای سرمایه‌گذاری‌های آتی به دست خواهید آورد. بنابراین، هرگز ارزش بالقوه‌ی سرمایه‌گذاری‌ها را، هر چند اندک باشد، دست کم نگیرید.

۱۳۴ - حداقل اطلاعات و مهارت لازم برای سرمایه‌گذاری توأم با موفقیت چیست؟

برای سرمایه‌گذاری توأم با موفقیت اطلاعات زیر لازم است: ۱. اهداف سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت یا بلندمدت خود را مشخص نمایید. ۲. موضوعات سرمایه‌گذاری و محل‌های آن را مشخص کنید. ۳. قدرت تحمل خود را از میزان زیان احتمالی، و نیز میزان تمایل خود را از سود مورد انتظار مشخص کنید. ۴. راه‌های تنوع‌بخشی و سرمایه‌گذاری خود را با توجه به مبالغی که برای سرمایه‌گذاری در نظر گرفته‌اید بررسی نمایید. ۵. از میزان نقدشوندگی سرمایه‌گذاری خود قبلاً آگاهی کسب کنید. ۶. از نحوه سرمایه‌گذاری (پرداخت پول) و نحوه دریافت عایدی و منافع آن آگاه باشید. ۷. از راهنمایی مشاوران، آگاهان و خبرگان مرتبط غفلت نکنید.

۱۳۵ - برنامه‌ریزی مالی چیست؟

برنامه‌ریزی مالی برای سرمایه‌گذار، همانند نقشه‌ی راه برای یک مسافر است. با این کار، شما بر روی دستیابی به اهداف مالی، متمرکز شده و در عین حال، گرفتار

تصمیم‌گیری‌های

۱۲۶ - آیا در برنامه‌ریزی مالی، می‌توانم از دیگران کمک بگیرم؟

بله، اگرچه شما می‌توانید به تنهایی برنامه‌ریزی مالی خود را تهیه کنید، ولی اگر احساس می‌کنید به کمک دیگران نیاز دارید، می‌توانید با یک متخصص برنامه‌ریزی مالی مشورت کنید. متخصص برنامه‌ریزی مالی می‌تواند به شما در تعیین اهداف و راهبردهای مالی برای دستیابی به اهداف تعیین شده، کمک کند. متخصص مالی همچنین می‌تواند گزینه‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری و پس‌انداز را به شما پیشنهاد کند. متخصص برنامه‌ریزی مالی باید وظایف خود و وظایف شما را در فرایند سرمایه‌گذاری، مشخص کند. این موارد، شامل طول مدت قرارداد و نحوه پرداخت حق الزحمه‌ی ارائه‌ی خدمات کارشناسی، باید طی یک توافق‌نامه‌ی رسمی، به امضای شما و متخصص مالی برسد. به خاطر داشته باشید که هیچ متخصص برنامه‌ریزی مالی نباید شما را وادار به یک سرمایه‌گذاری خاص کند، بلکه باید به تصمیمات شما احترام بگذارد و توجه داشته باشد که در نهایت، این شما هستید که اختیار پول و دارایی خود را دارید. همیشه به متخصصان مالی مورد تأیید و مطمئن مراجعه کنید.

۱۲۷ - چه طور می‌توانم برای سرمایه‌گذاری، پول کنار بگذارم؟

وضع مالی خود را سر و سامان دهید، بودجه، یا دخل و خرج خود را سامان دهید؛ یعنی به میزان درآمدهای خود را به موقع بپردازید و آنگاه، پس‌انداز کردن را به طور منظم آغاز کنید.

۱۲۸ - آیا تدوین یک برنامه‌ی سرمایه‌گذاری، واقعاً موثر است؟

بله، برنامه‌ی سرمایه‌گذاری، اهداف شما از سرمایه‌گذاری و راهکارهای دستیابی به این اهداف را مشخص می‌کند. برنامه‌ی سرمایه‌گذاری باید با برنامه مالی شما همسو باشد.

۱۲۹ - برای سرمایه‌گذاری اندک بهتر است از کجا شروع کنم؟

از بورس. زیرا در بورس امکان سرمایه‌گذاری برای همه وجود دارد. سرمایه‌گذاری در آن آسان است. اطلاعات مربوط به سرمایه‌گذاری شما به طور مرتب در دسترس قرار دارد. امکان نقدشدن سرمایه‌ی شما بسیار سریع است. امکان تغییر و جابه‌جایی شما فراهم است و موارد بسیاری که برای هر تازه‌وارد می‌تواند هم‌جنبه‌ی آموزش و هم‌جنبه‌ی کسب تجربه داشته باشد. البته در بورس هر کس متناسب با اطلاعات و توانش می‌تواند دامنه‌ی فعالیتش را گسترش دهد.

۱۳۰ - آیا سرمایه‌گذاری، همیشه با ریسک همراه است؟

ریسک، در واقع امکان شکست در سرمایه‌گذاری است. شما به عنوان یک سرمایه‌گذار، نمی‌توانید امکان شکست را به طور کامل حذف کنید، اما می‌توانید آن را به نفع خود مدیریت کنید. به این معنا که با محاسبه‌ی دقیق ریسک در هنگام سرمایه‌گذاری، به جای آن که سرمایه‌ی خود را از دست بدهید، از منافع حاصل از سرمایه‌گذاری بهره‌مند شوید. میزان ریسک در سرمایه‌گذاری‌های مختلف، متفاوت است. به طور کلی، سرمایه‌گذاری‌هایی که بازده بالقوه‌ی بیشتری دارند، ریسک بالاتری هم دارند. برای مثال، سرمایه‌گذاری مستقیم در سهام (از طریق مراجعه به کارگزاری و خرید سهم) در مقایسه با سرمایه‌گذاری در صندوق سرمایه‌گذاری مشترک، ریسک بیشتری دارد.

۱۳۱ - ملاک انتخاب بهترین سهام چیست؟

برخی ملاک‌هایی که می‌توان برای انتخاب سهام در نظر گرفت عبارتند از: - درآمد شرکت (سهام شرکتی که از وضعیت درآمدی بهتری نسبت به سایر شرکت‌ها برخوردار باشد در اولویت خرید است) - سود هر سهم (هر چه موارد سودی که به هر سهم تعلق می‌گیرد (EPS) بیشتر باشد بهتر است) - نسبت قیمت به درآمد هر سهم: P/E (شرکتی که رقم P/E آن کمتر باشد گزینه‌ی بهتری است) - نقدشوندگی (سهامی که مدت زمان فروش آن کوتاه‌تر باشد یا زودتر به فروش برسد، برای خرید مناسب‌تر است)

۱۳۲ - معیارهایی که می‌توان برای انتخاب یک کارگزار خوب در نظر گرفت چیست؟

برخی از معیارهایی که می‌تواند در انتخاب یک کارگزار مؤثر باشد، عبارت‌اند از: - داشتن رتبه‌ی مناسب در رتبه‌بندی سازمان بورس از کارگزاری‌ها؛ - داشتن امکانات لازم جهت ارتباط مشتری با کارگزاری (تلفن، فکس، سایت اینترنتی، مسئول پاسخگویی و...); - قابلیت سایت اینترنتی، از لحاظ اطلاع‌رسانی و در دسترس بودن؛ - امکان مشاهده‌ی گردش حساب مشتری؛ - امکان مشاهده‌ی وضعیت سفارش که پس از هر اقدامی روی سفارش انجام می‌دهد، از طریق رمز عبور؛ - ارائه‌ی تحلیل روزانه از بازار و درج اخبار آن در سایت کارگزاری؛ - امکان دریافت سفارش خرید و فروش الکترونیکی.

۱۳۳ - فرآیند سرمایه‌گذاری در بورس از چه مراحل تشکیل شده است؟

در اینجا، از یک راهنمایی ساده برای شروع استفاده می‌کنیم. ۱. ابتدا از خود بپرسید که آیا از نظر مالی، برای سرمایه‌گذاری در بورس آمادگی و شرایط لازم را دارید یا نه. ۲. کارگزاری را انتخاب کنید که ضمن داشتن مجوز، دارای رتبه‌ی قابل قبولی باشد. ۳. سهام و سایر اوراق بهاداری را که در بورس تهران دادوستد می‌شود، شناسایی کنید. ۴. روش یا سازوکار معامله در بورس را یاد بگیرید. عدم آگاهی شما نسبت به فرآیند خرید و فروش در بورس، ممکن است به ضرر شما تمام شود. ۵. تکالیف مربوط به خود را انجام دهید. ۶. به کارگزار خود به طور شفاف سفارش (برای خرید یا فروش) بدهید. عدم ارتباط صحیح و شفاف با کارگزار، ممکن است برای شما هزینه ایجاد کند. ۷. مفاد سفارش خود به کارگزار را یک بار دیگر کنترل کنید. اگر اشتباهی وجود دارد، هرچه زودتر اشتباه را اصلاح کنید. ۸. همیشه سرمایه‌گذاری خود را، از نزدیک و به طور مستمر تحت نظارت و کنترل داشته باشید. آنچه که از نظر شما کم‌اهمیت به نظر می‌رسد، ممکن است هزینه‌هایی برای شما به دنبال داشته باشد. ۹. حق و حقوق خود را بشناسید و از آن دفاع کنید.

۱۳۴ - صندوق سرمایه‌گذاری مشترک چیست؟

صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک، نهادهای مالی هستند که سرمایه‌ی خود را عمدتاً در سهام و برخی موارد دیگر، مانند اوراق مشارکت، به کار می‌گیرند. این صندوق‌ها مجوز فعالیت خود را از سازمان بورس دریافت و تحت نظارت همین سازمان فعالیت می‌کنند. صندوق‌ها همه‌ی عوامل کار شامل مدیر، ضامن، امین، پرسنل متخصص و توانمند و سایر امکانات موردنیاز را در اختیار دارند و علاوه بر آن، براساس قانون، سرمایه‌ی قابل توجهی را برای شروع کار تهیه کرده‌اند. شما با

سرمایه‌گذاری در صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک (از طریق خرید واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق)، در حقیقت یک سبک سرمایه‌گذاری را تشکیل می‌دهد که این سبک، به طور دائم تحت نظارت و مدیریت افراد متخصص و خیره است.

۱۴۵ - آیا سرمایه‌گذاری در صندوق سرمایه‌گذاری مشترک از سرمایه‌گذاری مستقیم در بورس مطمئن‌تر است؟

باتوجه به این که صندوق سرمایه‌گذاری مشترک در سبک سرمایه‌گذاری بسیار متنوع از سهام و سایر انواع اوراق بهادار سرمایه‌گذاری می‌کند، ریسک سرمایه‌گذاری نیز کاهش می‌یابد. بنابراین می‌توان گفت ریسک سرمایه‌گذاری در صندوق سرمایه‌گذاری مشترک از ریسک سرمایه‌گذاری مستقیم در بورس کمتر است.

۱۴۶ - آیا همه‌ی صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک شبیه یکدیگرند؟

خیر، صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک اهداف سرمایه‌گذاری مختلف و بنابراین، ریسک‌های متفاوتی دارند. شما به عنوان یک سرمایه‌گذار، باید صندوق سرمایه‌گذاری ای را انتخاب کنید که با ریسک قابل قبول شما، همخوانی داشته باشد.

۱۴۷ - اگر من بخواهم در یکی از صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک سرمایه‌گذاری کنم، چه کارهایی باید انجام دهم؟

۱. مراجعه به سایت‌های seo، sena و irbourse و یافتن لیست صندوق‌ها و آدرس مدیران آنها؛ ۲. گرفتن آدرس و مراجعه به یکی از شعب معرفی شده توسط مدیر؛ ۳. پرداخت وجه و تکمیل فرم‌ها با توجه به راهنمایی مدیر.

۱۴۸ - برای این که بتوانم صندوق‌های سرمایه‌گذاری را با هم مقایسه و بهترین آنها را برای سرمایه‌گذاری انتخاب کنم چه ملاک‌هایی را باید در نظر بگیرم؟

۱. بررسی وضعیت صندوق‌ها با مراجعه به سایت seo و استفاده از گزارش‌های عملکرد هفتگی، ماهانه، سه‌ماهه و ... صندوق‌ها. ۲. بررسی روند نوسانات صندوق‌ها با مراجعه به نمودارهای NAV و بررسی روند آن در طول دوره‌ی فعالیت (روند اگر صعودی باشد با نوسان کم مطلوب‌تر است). ۳. بررسی میزان ترکیب دارایی صندوق‌ها (صندوقی که ترکیب دارایی متنوع‌تری داشته باشد ریسک‌ش کمتر است). ۴. استفاده از راهنمایی مشاوران مالی و سرمایه‌گذاری برای تحلیل ریسک و بازدهی صندوق‌ها.

۱۴۹ - من به عنوان یک سرمایه‌گذار چه تکالیفی دارم؟

تا حد امکان، اطلاعات کسب کنید. توصیه می‌شود قبل از تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری، به نکات زیر توجه داشته باشید: ۱. اطلاعیه‌ها، روزنامه‌ها و گزارش‌های سالانه‌ی شرکت را مطالعه کنید. ۲. برای مشاهده‌ی گزارش‌های سالانه، اطلاعیه‌ها و سایر اطلاعات شرکت‌ها، به سایت اینترنتی شرکت بورس اوراق بهادار تهران به نشانی www.irbourse.com یا سازمان بورس به نشانی www.seo.ir مراجعه کنید. ۳. به سایت اینترنتی شرکت یا شرکت‌هایی که قصد خرید سهام آنها را دارید، سر بزنید. ۴. کتب و جزوات آموزشی را که سازمان بورس، شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس، شرکت بورس اوراق بهادار تهران و سایر شرکت‌های مرتبط منتشر کرده‌اند، مطالعه کنید. برای مشاهده‌ی مجموعه‌ی انتشارات در این زمینه، به سایت اینترنتی شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس به نشانی www.eshop.sena.ir مراجعه کنید. ۵. با متخصصان برنامه‌ریزی مالی و سرمایه‌گذاری و کارگزاران مشورت کنید.

۱۵۰ - آیا کارگزار یا نماینده‌ی صندوق سرمایه‌گذاری، می‌تواند منبعی مناسب برای کسب اطلاعات باشد؟

بله، آنها می‌توانند در دادن اطلاعات به شما کمک کرده و درباره‌ی این اطلاعات، در صورت لزوم، به شما توضیح دهند.

۱۵۱ - حقوق من به عنوان سرمایه‌گذار چیست؟

شما حق دارید در مورد شرکتی که سهامدار آن هستید اطلاعات صحیح دریافت کنید. نباید اهمیت اطلاعات را در نحوه‌ی تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری در یک شرکت، نادیده بگیرید. شما به عنوان سهامدار همچنین حق دارید درباره‌ی وضعیت شرکت اظهارنظر کرده و شکایت‌های خود را مطرح کنید.

۱۵۲ - حقوق من به عنوان یک مشتری چیست؟

شما به عنوان یک مشتری، باید از محصولات و خدمات مناسب بهره مند شوید. همچنین شما می‌توانید مشاور مالی و برنامه‌ریزی، یا یک نماینده‌ی صندوق را خودتان انتخاب کنید. شما مستحق دریافت خدمات خوب و رفتار تأمل با احترام، قانونی و منصفانه هستید. اگر از خدمات ارائه شده توسط مشاور مالی یا نماینده‌ی صندوق سرمایه‌گذاری خود راضی نیستید، می‌توانید به افراد شایسته‌تر مراجعه کنید. شما همچنین حق دارید که هزینه‌های مربوط به سرمایه‌گذاری خود را بدانید و به علاوه در مورد نحوه و مراحل تنظیم شکایت آگاهی داشته باشید.

۱۵۳ - آیا می‌توانم شکایت خود را نزد نهادهای قانونگذار مطرح کنم؟

بله، شما می‌توانید شکایت خود را علیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، شرکت‌های کارگزاری، صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک و سایر نهادهایی که مجوز خود را از سازمان بورس گرفته‌اند، به این سازمان تسلیم کنید.

۱۵۴ - چگونه سرمایه‌گذاری خود را زیر نظر بگیرم؟

آسان‌ترین راه برای کنترل و نظارت بر عملکرد سرمایه‌گذاری، مطالعه‌ی اطلاعات مالی شرکت و سایر مستندات است که شما به عنوان سهامدار، به آن دسترسی دارید. این اطلاعات از طریق سایت شرکت بورس اوراق بهادار تهران (www.irbourse.com)، سازمان بورس (www.seo.ir)، شبکه‌ی کدال (www.codal.ir)، شرکت مدیریت فناوری بورس تهران (www.tsetmc.com) و پایگاه اطلاع‌رسانی بازار سرمایه‌ی ایران (www.sena.ir) در دسترس شماست. تبلیغات در رادیو و تلویزیون، روزنامه‌ها و نشریات اقتصادی و سایر سایت‌های معتبر اینترنتی، منابعی هستند که شما با استفاده از آنها، می‌توانید اطلاعات موردنیاز به منظور کنترل سرمایه‌گذاری خود را به دست آورید. بهتر است تنها به این شیوه‌ها اکتفا نکنید و با شرکت در مجمع عمومی سالانه‌ی شرکتی که سهام آن را خریده‌اید، از نزدیک با وضعیت شرکت آشنا شوید.

۱۵۵ - اگر سرمایه‌گذاری من وضعیت قابل قبولی نداشت، چه کار می‌توانم بکنم؟

توجه داشته باشید که پیروی از یک برنامه‌ی سرمایه‌گذاری غیرقابل انعطاف و ثابت در یک دوره‌ی زمانی طولانی، همواره برای شما سودآور نخواهد بود. در برخی موارد، در صورت رضایت‌بخش نبودن عملکرد سرمایه‌گذاری، لازم است برنامه‌ی سرمایه‌گذاری خود را تغییر دهید. البته به خاطر داشته باشید که هنگام تغییر برنامه، لازم است اصول اولیه‌ی سرمایه‌گذاری را رعایت کنید.

